

SÆRUTSKRIFT**Arkivsak:** 11/1145

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
39/11	Kommunestyret	25.08.2011
151/11	Formannskapet	25.11.2011
10/11	Arbeidsmiljøutvalget	05.12.2011
/	Kommunestyret	

BUDSJETT 2012/ØKONOMIPLAN 2012 – 2015**Arkiv:** 151**Arkivsaksnr.:** 11/1145**Saksbehandler:**

JOKR/MHKV

Vedlegg:

Budsjett 2012/økonomiplan 2012 – 2015. Kommentardel

Budsjett 2012. Talldel.

Andre dokumenter i saken:**Saksopplysninger:**

Regjeringen legger i forslaget til statsbudsjettet opp til en realvekst i de frie inntektene til kommunesektoren på 3,75 mrd kroner. Dette svarer til en realvekst på 1,3 pst. Av den samlede veksten fordeles 3,15 mrd kroner til kommunene og 600 mill kroner til fylkeskommunene. Det er viktig å merke seg at hoveddelen av økningen i frie inntekter er knyttet til økte behov som følge av befolkningsutviklingen.

Statsbudsjettet anslår en pris- og lønnsvekst på 3,25 pst. Statsbudsjettet tar ikke hensyn til endrede forutsetninger ved pensjonskostnader eller renteendringer eller nye investeringer som medfører økte rente- og avdragsutgifter i kommunesektoren.

Budsjettproposisjonen understreker at tiltak innen barnehage, barnevern, skole, helse og omsorg blir styrket.

Samlede frie inntekter for Røros kommune i 2012 er 266,684 mill kroner. Dette er en nominell økning på nær 14 mill kroner regnet med utgangspunkt i revidert nasjonalbudsjett 2011. Dette utgjør en vekst på 5,5 pst. Gjennomsnittet for Sør-Trøndelagskommunene er på 4,4 pst.

Den oppgavekorrigerede rammen, som er utgangspunktet for forslaget til 2012-budsjett, er på vel 260 mill kroner. Denne rammen er kompensert for en pris- og lønnsvekst på 3 pst og revidert for vedtak gjort i 2011 (helårsvirkning av tiltak innen skole og barnehage og helse- og omsorg). Andel av rammetilskuddet til gjennomføring av samhandlingsreformen ligger også i driftsrammen. Innenfor den oppgavekorrigerede rammen vil kommunen måtte dekke inn en netto rente- og avdragsøkning på 4,9 mill kroner.

Med disse korrigeringsene og tilpasningene i drift, er det en manko på 7, 85 mill kroner. Rådmannen har foreslått en økning på 1 promille i eiendomsskattesats på boliger og fritidseiendommer. Dette innebærer en styrking av budsjettbalansen i 2012 med 4 mill kroner.

Manglende dekning i forhold til en balansering av budsjett er tatt inn med en forutsetning om tiltak svarende til 3,75 mill kroner. Det må understrekes at tiltakslisten, som er vedlegg til budsjettets kommentardel, kun innebærer en synliggjøring av mulige tiltak og at disse verken er utredet i detalj eller konsekvensvurdert.

Når det gjelder de enkelte sektorers innpassing av driften i de rammer som ble vedtatt av kommunestyret i august 2011, registrerer en at mulighetene for tilpasning er noe forskjellige. Det er en kjensgjerning at lønnsutviklingen særlig i de store etatene med svært høy andel lønn i sine rammer, vil ligge over forutsetningen om 3,25 pst lønnsøkning. Dette er signalisert klart fra både helse- og sosial og oppvekst, og har som konsekvens at annen drift må reduseres for å dekke opp lønnskostnadene. For oppvekst er den gitte rammen tilpasset med tiltak svarende til ca 2 mill kroner. Helse- og sosial signaliserer at de ikke kommer nærmere den gitte rammen enn en manko på ca 1,6 mill kroner.

Ellers er det grunn til å understreke at en går inn i 2012 med betydelige usikkerheter knyttet til utfallet av lønnsoppgjøret i 2012 (jfr ovenstående), som er et hovedoppgjør. Det er også usikkerheter knyttet til renteutvikling og pensjonskostnadene for kommunen. Rentesats lagt til grunn i 1. halvår 2012 er 3,5 pst og i andre halvår 4,0 pst. En siste usikkerhet i forhold til disponibel ramme og utvikling i utgifter, gjelder utslagene av samhandlingsreformen.

Saksvurdering:

Røros kommune har en stor utfordring i et samlet driftsnivå som er for høyt i forhold til inntektsgrunnlaget. Dette må ha som konsekvens at en foretar en samlet gjennomgang av driften, herunder organisering av tjenesteproduksjon, bemanning, driftsenhetsstruktur og avtalemessige forhold, - enten dette gjelder samarbeidsavtaler, innkjøp/leie av tjenester eller reguleringer av driftsnivå.

Kort oppsummert er årsakene til den nevnte ubalansen et høyt investeringsnivå over en årrekke, større press på tjenester som følge av rettighetslovgivning, økende innslag av kostbare enkeltvedtak og oppfylning av avvik fra tilsynsmyndigheter. Og, - kan det være grunn til å legge til: politiske ambisjoner. Denne ubalansen er relativt mye forsterket gjennom 2011 på grunn av inntekter fra statens side som ikke videreføres og forutsatte inntekter (lagt inn for hele økonomiplanperioden fom 2011) som ikke er kommet.

Rådmannen vil karakterisere budsjettprosessen som rimelig god, - men fortsatt mangelfull i forhold til blant annet tilstrekkelig involvering fra ansatte. På grunn av nye personer i mange lederstillinger, kom prosessen noe sent i gang. En fremtidig tidligere start på økonomiplan-/budsjettprosess vil styrke kvaliteten på prosessen.

Rådmannen vil snarest mulig på nyåret fremme en sak vedrørende organisering av omstillingsarbeidet. En reduksjon av driftsnivå vil bety en reduksjon av bemanning. Derfor vil en av de viktigste elementene i omstillingen være å etablere en bemanningsplan og en beskrivelse av hvordan nedbemanning skal skje. En forutsetning ved nedbemanningen må være at ingen skal sies opp, men at dette skjer ved naturlig avgang og mulig omdisponering/omplussing.

Det er meget viktig, for ikke å si avgjørende at omstilling og nedbemanning skjer i nært samarbeid de tillitsvalgte.

Innstilling:

1. Det kommunale skatteøret settes til den maksimalsats Stortinget fastsetter. Foreslått sats er 11,6%
2. Eiendomsskatt utskrives i henhold til eiendomsskatteloven §2 og §3 på det av kommunestyret fastsatte områder.
For boliger og fritidseiendommer settes satsen til 3 promille. For næringseiendommer settes satsen til 5,5 promille.

3. Barnehager

Den statlige maksimalsats på kr 2.330,- brukes.

4. Skolefritidsordningen

Statsen økes med 4% fra kr 2.165,- til kr 2.252,-

Kulturskolen

Satsene økes med 4%

Instrument	2.345,-
Ballett	1.420,-
Kor	1.420,-
Musikkleik	1.420,-
Drama	1.420,-
Tegning	1.420,-
Instrumentleie	338,-

5. Trygghetsalarmer

Satsene økes

Sats pr kvartal kr 480,-

6. Hjemmehjelp

Satsene økes med 4%

Innteksgrad 0-2 G	160,-
Innteksgrad 2-3 G	490,-
Innteksgrad 3-4 G	745,-
Innteksgrad 4-5 G	1.090,-
Innteksgrad over 5 G	1.545,-

7. Vannavgift

Denne avgiften økes med 15%

Det vises til talldelen

8. Kloakkavgift

Denne avgiften økes med 6%

Det vises til talldelen

9. Renovasjon
Avgift økes ikke

10. Feiing og tilsynsgebyr
Avgift økes ikke

11. Gebyr etter plan og bygningsloven og forurensningsloven
Satsene økes med 3,5%

12. Gebyr etter matrikkelloven
Satsene økes med 3,5%

13. Fordeling av netto driftsrammer
Hele 1.000 kr·

Sentrale styringsorganer	24 140
Oppvekst	88 402
Flyktninger	5 375
Helse- og sosial	115 709
Samhandlingsreform(inkl intermedjær	7 300
Næring	0
Kultur	12 397
Plan, drift og landbruk	23 293
Kirke og trossamfunn	3 121
Tiltak innenfor drift - vedlegg: forslag	-3 750
Sum	275 987

14. Flyktninger

Rammen på kr 4.855.000 er en overslagsramme og et eventuelt overskudd eller underskudd reguleres mot flyktningefondet.

15. Investeringer

Investeringer	2012
Hele 1.000 kr	Budsjett
Sentrale styringsorganer	
Database konvertering. ID-tilganger i skole, Feide	300
Rådhuset, Universelutforming	500
Del sum	800
Oppvekst	
IT-plan	360
Barnehager	
Ungdommenshus - vedlikehold	100
Byggetrinn II Røros skole -Ungdomsskole	
Byggetrinn III Røros skole - paviljong	2 000
Kvitsand barnehage - rehab.jfr.pålegg	5 000
Del sum	7 460
Helse og sosial	
Øverhagan bofelleskap	
Felles HeSo - IT+div	284
Røros sykehjem - utskifting heis	800
Røros sykehjem - branndektorer-pålegg branntilsyn	250
Røros sykehjem - div maskiner og utstyr	310
Røros sykehjem - Rømningsvei - pålegg branntilsyn	60
Legesenter - IT server	50
Hjemmetjenseten-	
Fysio/ergoterapi	14
Gjøsvika sykehjem-gjerde mm	147
Barnevern - ombygging mm	100
Nye omsorgsboliger,	
Del sum	2 015
Kultur	
Digital kino tillegg	
Del sum	-
PDL	
Opprustning Kjerkgata og Bergmannsgata	1 800
Trafikksikkerhet	100
Rehabilitering av veier inklusive asfaltering	2 500
Havsjøveien : vann, avløp, påkobling Galåen renseanlegg	8 500
Rehabilitering av ledningsnett /avløp	1 700
Vannmålere	1 700
Pumpestasjoner;pålagt saneringsplan	650
Renovering containere, renovasjonsb	1 900
Utskifting av beredskapsutstyr brannvesenet	150
Ny brannbil/utskiftingsplan utstyr brann	3 000
Ny beredskapsbil til 0,5 mill, vår andel:	150
Rehabilitering biotrinnet - renseanlegg	3 000
Septikmottak - renseanlegget	4 550
Utseksjon - utskiftingsplan	500
Planer/Digitalisering plan arkiv - pålagt	810
Kart og oppmåling: Adresseregister- pålagt	300
Flyfotografering til 5,7 mill Andel/ GPS utstyr	1 250
Boligbygging: (Leieinntekter 5 mill kr)	2 400
Skolebygg: SD system	300
Del sum	35 260
Kirke	
Hitter dal kirke - nytt el.anlegg	
Orgel	
Krematorium	6 000
Del sum	6 000
SUM	51 535

Investeringer på VAR-området har vanlig merverdiavgifts fradrag. De øvrige inngår i merverdiavgiftskompensasjonsordningen og av totalt kr 31.235.000 finansieres kr 3.748.000 ved tilbakeført merverdiavgiftskompensasjon.

Finansiering ved låneopptak

Kr 32.914.805 finansieres ved ordinært låneopptak, løpetid 25 år.

16. Økonomiplan

Inntektsanslag og foreslåtte rammer, samt investeringer, legges til grunn for kommunens disposisjoner i perioden 2013-2015

Rådmannen pålegges så snart som mulig i 2012 å legge frem forslag til en organisering av et helhetlig omstillingsarbeid i kommunen. Målsettingen med dette omstillingsarbeid må være å redusere kommunens driftsnivå og etablere en drift som er bærekraftig over tid. Det forutsettes at det legges opp til at omstillingsarbeidet skjer i et nært samarbeid med de tillitsvalgte.

Behandling i Formannskapet 25.11.2011:

Det ble lagt frem følgende omforrente endringsforslag.

Pkt. 2 : For boliger og fritidseiendommer settes satsen til 3, 25 promille.

pkt. 4:

Søsknenmoderasjon i SFO beholdes med halvparten av dagens ordning (12.5 %) – økt utgift på kr. 150.000.-

Pkt. 13:

Beløp i budsjettet avsatt til frukt fristilles til bruk til andre formål.

Avsatt besparelse - kr. 626.392.-

Ungdommens hus tilføres ekstra bemanning tilsvarende 20 % stilling.

Øking på budsjettpost for lønn + kr. 50.000.-

Endringer av rammer:

Ramme for oppvekst	red. med	kr.	800.000.-
Ramme for helse- og sosial	red. med	“	900.000.-
Kultur	red. med	“	100.000.-
Ramme for PDL	red. med	“	520.000.-

Til sammen kr. 2.320.000.-

Pkt. 15:

Anskaffelse av brannbil utsettes kr - 3.000.000.-

Byggetrinn ved Røros Grunnskole økes med kr. 5.000.000.-

Pkt 17:

Røros kommune deltar også i Blilyst også i 2012.

Medlemsskapet vurderes sammen med andre medlemskommuner

Midlene kr. 675.000.- dekkes av kraftfondet kr. 675.000.-

Vottinger:

Forslag til innstillingens pkt. 1 ble enstemmig tiltrådt.

Omforrent forslag til pkt. 2 ble enstemmig vedtatt.

Forslag til innstilling pkt. 3 ble enstemmig tiltrådt.

Omforrent endringsforslag til pkt. 4 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 5 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 6 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 7 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 8 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 9 ble enstemmig vedtatt.

Forslag til innstilling pkt. 10 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 11 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 12 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling med endringsforslag til pkt. 13 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 14 ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 15 med endringsforslag ble enstemmig tiltrådt.

Forslag til innstilling pkt. 16 ble enstemmig tiltrådt.

Omforrent forslag til nytt pkt. 17 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Formannskapet 25.11.2011:

1. Det kommunale skatteøret settes til den maksimalsats Stortinget fastsetter. Foreslått sats er 11,6%
2. Eiendomsskatt utskrives i henhold til eiendomsskatteloven §2 og §3 på det av kommunestyret fastsatte områder.
For boliger og fritidseiendommer settes satsen til 3,25 promille. For næringsseiendommer settes satsen til 5,5 promille.
3. Barnehager
Den statlige maksimalsats på kr 2.330,- brukes.
4. Skolefritidsordningen

Statsen økes med 4% fra kr 2.165,- til kr 2.252,-, søskenmoderasjon settes til 12.5 %

Kulturskolen

Satsene økes med 4%

Instrument	2.345,-
Ballett	1.420,-
Kor	1.420,-
Musikkleik	1.420,-
Drama	1.420,-
Tegning	1.420,-
Instrumentleie	338,-

5. Trygghetsalarmer

Satsene økes

Sats pr kvartal kr 480,-

6. Hjemmehjelp

Satsene økes med 4%

Innteksgrad 0-2 G	160,-
Innteksgrad 2-3 G	490,-
Innteksgrad 3-4 G	745,-
Innteksgrad 4-5 G	1.090,-
Innteksgrad over 5 G	1.545,-

7. Vannavgift

Denne avgiften økes med 15%

Det vises til talldelen

8. Kloakkavgift

Denne avgiften økes med 6%

Det vises til talldelen

9. Renovasjon

Avgift økes ikke

10. Feiing og tilsynsgebyr

Avgift økes ikke

11. Gebyr etter plan og bygningsloven og forurensningsloven

Satsene økes med 3,5%

12. Gebyr etter matrikkelloven

Satsene økes med 3,5%

13. Fordeling av netto driftsrammer

Hele 1.000 kr

Sentrale styringsorganer	kr. 24 140
Oppvekst	“ 87 602
Flyktninger	“ 5 375
Helse- og sosial	“ 114 809

Samhandlingsreformen (inkl. intermediær avd.)	“	7 300
Næring	“	0
Kultur	“	12 297
Plan, drift og landbruk	“	22 773
Kirke og trossamfunn	“	3 121
Tiltak innenfor drift - vedlegg forslag	“	- 3 750
Sum		Kr. 273 241

Beløp i budsjettet avsatt til frukt fristilles til bruk til andre formål.

Avsatt besparelse - kr. 626.392.-

Ungdommens hus tilføres ekstra bemanning tilsvarende 20 % stilling.

Øking på budsjettpost for lønn + kr. 50.000.-

14. Flyktninger

Rammen på kr 4.855.000 er en overslagsramme og et eventuelt overskudd eller underskudd reguleres mot flyktningefondet.

15. Investeringer

Investeringer	2012
Hele 1.000 kr	Budsjett
Sentrale styringsorganer	
Database konvertering. ID-tilganger i skole, Feide	300
Rådhuset, Universelutforming	500
Del sum	800
Oppvekst	
IT-plan	360
Barnehager	
Ungdommenshus - vedlikehold	100
Byggetrinn II Røros skole -Ungdomsskole	
Byggetrinn III Røros skole - paviljong	2 000
Kvitsand barnehage - rehab.jfr.pålegg	5 000
Del sum	7 460
Helse og sosial	
Øverhagan bofelleskap	
Felles HeSo - IT+div	284
Røros sykehjem - utskifting heis	800
Røros sykehjem - branndektorer-pålegg branntilsyn	250
Røros sykehjem - div maskiner og utstyr	310
Røros sykehjem - Rømmingsvei - pålegg branntilsyn	60
Legesenter - IT server	50
Hjemmetjenseten-	
Fysio/ergoterapi	14
Gjøsvika sykehjem-gjerde mm	147
Barnevern - ombygging mm	100
Nye omsorgsboliger,	
Del sum	2 015
Kultur	
Digital kino tillegg	
Del sum	-
PDL	
Opprustning Kjerkgata og Bergmannsgata	1 800
Trafikksikkerhet	100
Rehabilitering av veier inklusive asfaltering	2 500
Havsjøveien : vann, avløp, påkobling Galåen renseanlegg	8 500
Rehabilitering av ledningsnett /avløp	1 700
Vannmålere	1 700
Pumpestasjoner;pålagt saneringsplan	650
Renovering containere, renovasjonsb	1 900
Utskifting av beredskapsutstyr brannvesenet	150
Ny brannbil/utskiftingsplan utstyr brann	3 000
Ny beredskapsbil til 0,5 mill, vår andel:	150
Rehabilitering biotrinnet - renseanlegg	3 000
Septikmottak - renseanlegget	4 550
Uteseksjon - utskiftingsplan	500
Planer/Digitalisering plan arkiv - pålagt	810
Kart og oppmåling: Adresseregister- pålagt	300
Flyfotografering til 5.7 mill Andel / GPS utstyr	1 250
Boligbygging: (Leieinntekter 5 mill kr)	2 400
Skolebygg: SD system	300
Del sum	35 260
Kirke	
Hitterdal kirke - nytt el.anlegg	
Orgel	
Krematorium	6 000
Del sum	6 000
SUM	51 535

Byggetrinn III Røros skole økes til	kr. 7.000.000.-
Investeringer til brannbil utgår	kr. 3.000.000.-

Investeringer på VAR-området har vanlig merverdiavgifts fradrag. De øvrige inngår i merverdiavgiftskompensasjonsordningen og av totalt kr 31.235.000 finansieres kr 3.748.000 ved tilbakeført merverdiavgiftskompensasjon.

Finansiering ved låneopptak

Kr 34.914.805 finansieres ved ordinært låneopptak, løpetid 25 år.

16. Økonomiplan

Inntektsanslag og foreslåtte rammer, samt investeringer, legges til grunn for kommunens disposisjoner i perioden 2013-2015

Rådmannen pålegges så snart som mulig i 2012 å legge frem forslag til en organisering av et helhetlig omstillingsarbeid i kommunen. Målsettingen med dette omstillingsarbeid må være å redusere kommunens driftsnivå og etablere en drift som er bærekraftig over tid. Det forutsettes at det legges opp til at omstillingsarbeidet skjer i et nært samarbeid med de tillitsvalgte.

Pkt 17:

Røros kommune deltar også i Blilyst også i 2012.

Medlemsskapet vurderes sammen med andre medlemskommuner

Midlene kr. 675.000.- dekkes av kraftfondet kr. 675.000.-